

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/116/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1113237345
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1113237345.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: A. Č., N. Ú. XX, F., zastúpeného advokátom: JUDr. Ladislav Török, so sídlom Šafárikova 8, Rožňava, proti odporcom: 1/ KOMUNÁLNA poisťovňa, a.s. Vienna Insurance Group, so sídlom Štefánikova 17, IČO: 31 595 545, 2/ L. Z., N. O. X, Č., o zaplatenie sumy 27.567,55 eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I, zo dňa 06. októbra 2014, č.k. 25C/209/2013-129, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom zamietol súd prvého stupňa návrh; ktorým sa navrhovateľ domáhal zaplatenia 27.567,55 eur spolu s úrokom z omeškania 9,5 % ročne od 26.07.2013 do zaplatenia; a odporcom 1/, 2/ náhradu trov konania nepriznal. Vychádzal zo zistenia, že dňa 22.10.2012 došlo na križovatke na ceste 1. triedy medzi obcami Moldava nad Bodvou a Čečejevce k dopravnej nehode, pri ktorej motorové vozidlo zn. Š. P., I.: G.-XXXBH, držiteľom ktorého bol L. Z., narazilo do pred ním idúceho a odbočujúceho motorového vozidla zn. A. Y., I.: F.-XXXBI, ktorého držiteľom bol podľa Osvedčenia o evidencii - časť II (technický preukaz) A. Č. - STRATUS, IČO: 0032997477. Poukázal na to, že dopravná nehoda, ktorú zavinil odporca 2/ ako vodič motorového vozidla zn. Škoda Octavia, poisteného pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u odporcu 1/ (č. PZ XXXXXXXXXXXX), mala za následok viditeľné poškodenie zadného nárazníka vozidla zn. Porsche Carrera a jeho prednej masky a nárazníka druhého motorového vozidla, pričom obhliadkou poškodeného vozidla zn. Porsche Carrera bolo zistené poškodenie jeho zadného nárazníka a výfukového potrubia, ako i poškodenie motora, ktorý bol potlačený dopredu a tlačil olej do výfuku, a tiež výfuku na ľavej strane. Konštatoval, že ku škode spočívajúcej v poškodení motorového vozidla zn. Porsche Carrera došlo v dôsledku zavineneho protiprávneho konania odporcu 2/, ktorý bol v tom čase povinne zmluvne poistený pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla u odporcu 1/, pričom nárok na náhradu škody u odporcu 1/ uplatnil podnikateľský subjekt Peter Čech - STRATUS. Takto ustálený skutkový stav veci po právnej stránke posúdil podľa § 427 ods. 1,2, § 442 ods. 1,3 Občianskeho zákonníka, § 2 písm. g), § 4 ods. 2 písm. b) a § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, a dospel záveru, že hmotnoprávny vzťah zo zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v danej veci vznikol medzi subjektom Peter Čech - STRATUS, ako osobou poškodenou v dôsledku škodovej udalosti zo dňa 22.10.2012, a odporcom 2/ ako prevádzateľom motorového vozidla, ktoré škodu spôsobilo, pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla poisteného u odporcu 1/. Zdôraznil, že v zmysle ust. § 15 ods. 1 zák. č. 381/2001 Z.z. nárok na náhradu škody môže u poisťovateľa; v danom prípade u odporcu 1/; uplatniť poškodený, teda osoba, ktorej bola v dôsledku škodovej udalosti spôsobená škoda; pričom za takú osobu treba v danej veci považovať subjekt Peter Čech - STRATUS. Na základe uvedeného konštatoval, že nakoľko nárok na náhradu škody v prejednávanej veci uplatnil navrhovateľ, ktorý je fyzickou osobou, a teda osobou

odlišnou od poškodeného, vystupujúceho ako podnikateľ v zmysle § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka pod obchodným menom Peter Čech - STRATUS, navrhovateľ nie je subjektom hmotnoprávneho vzťahu, ktorý je základom nároku na náhradu škody uplatneného voči odporcom 1/ a 2/, a preto nie je osobou aktívne vecne legitimovanou v konaní, z ktorého dôvodu návrh v celom rozsahu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p., avšak žiadnemu z odporcov ich náhradu nepriznal, keď odporca 1/ náhradu trov konania priznať nežiadal a v konaní mu ani žiadne trovy nevznikli; a odporca 2/ v zákonom stanovenej lehote podľa § 151 ods. 1 O.s.p. trovy konania písomne nevyčíslil.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia vecí na ďalšie konanie dôvodiac tým, že súd prvého na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Poukázal na to, že k nezrovnalosti súvisiacej s jeho nesprávnym označením došlo len v dôsledku chyby v písaní pri kompletizovaní návrhu na začatie konania jeho právnym zástupcom; ktorú sa mal súd pokúsiť odstrániť; pričom však písomným podaním doručeným súdu dňa 31.01.2014 bola táto vada odstránená a bol už označený správne. Zároveň zdôraznil, že napriek jeho neúplnému označeniu; ako fyzickej osoby bez dodatku "STRATUS"; je osobou totožnou so subjektom Peter Čech - STRATUS, v danej veci je aktívne vecne legitimovaný, a napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa preto vychádza z nesprávnych skutkových zistení a nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odporca 1/ vo vyjadrení k odvolaniu navrhovateľa žiadal napadnutý rozsudok prvostupňového súdu ako vecne správny potvrdiť, keď sa nestotožnil s jeho argumentáciou v podanom odvolaní, že v prípade označenia navrhovateľa išlo len o vadu návrhu, ktorú mal súd prvého stupňa odstrániť postupom podľa ust § 43 O.s.p., nakoľko bolo vecou navrhovateľa správne označiť subjekt, ktorý sa v konaní domáha náhrady škody a je nositeľom aktívnej vecnej legitímácie. Nesúhlasil ani s tvrdením navrhovateľa, že je osobou totožnou so subjektom Peter Čech - STRATUS a stotožnil sa s právnym názorom prvostupňového súdu, že navrhovateľ ako fyzická osoba; ktorá je osobou odlišnou od podnikateľa Peter Čech - STRATUS; nie je osobou oprávnenou na náhradu škody z povinného zmluvného poistenia, teda ani nositeľom aktívnej vecnej legitímácie v danej veci, ktorým by bol navrhovateľ iba v prípade, ak by medzičasom ukončil podnikateľskú činnosť a podnikateľský subjekt Peter Čech - STRATUS by zanikol.

Odporca 2/ sa k odvolaniu navrhovateľa písomne nevyjadril.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok v medziach dôvodov podaného odvolania, ktorými je viazaný, vrátane konania, ktoré mu predchádzalo (§ 212 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru že odvolanie navrhovateľa je dôvodné.

Súd prvého stupňa, ktorý napadnutým rozsudkom návrh ako nedôvodný zamietol výlučne z dôvodu, že navrhovateľ v danej veci nie je aktívne vecne legitimovaný, keď vychádzal zo zistenia, že držiteľom predmetného motorového vozidla, na ktorom vznikla škoda, je podľa Osvedčenia o evidencii - časť II (technický preukaz) Peter Čech - STRATUS, teda navrhovateľ podnikajúci na základe živnostenského oprávnenia - Peter Čech STRATUS, postupoval správne, keď sa v prvom rade zaoberal otázkou vecnej legitímácie na strane účastníkov konania, keď táto je podmienkou úspešnosti podaného návrhu, avšak nesprávne vychádzal zo záveru, že ak je ako držiteľ poškodeného motorového vozidla na príslušnom dopravnom inšpektoráte; a v technickom preukaze vozidla; uvedený navrhovateľ ako fyzická osoba - podnikateľ (Peter Čech - STRATUS), nie je navrhovateľ, vystupujúci v konaní pred súdom ako fyzická osoba - nepodnikateľ, vecne legitimovaný na uplatnenie náhrady škody.

Podľa § 7 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spôsobilosť fyzickej osoby mať práva a povinnosti vzniká narodením. Túto spôsobilosť má aj počaté dieťa, ak sa narodí živé.

Podľa § 8 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spôsobilosť fyzickej osoby vlastnými právnymi úkonmi nadobúdať práva a brať na seba povinnosti (spôsobilosť na právne úkony) vzniká v plnom rozsahu plnoletosťou.

Podľa § 18 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spôsobilosť mať práva a povinnosti majú aj právnické osoby.

Podľa § 18 ods. 2 Občianskeho zákonníka, právnickými osobami sú: združenia fyzických alebo právnických osôb, účelové združenia majetku, jednotky územnej samosprávy, iné subjekty, o ktorých to ustanovuje zákon.

Podľa § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka, podnikaním sa rozumie sústavná činnosť vykonávaná samostatne podnikateľom vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť za účelom dosiahnutia zisku. Podľa § 2 ods. 2 Obchodného zákonníka, podnikateľom podľa tohto zákona je: osoba zapísaná v obchodnom registri, osoba, ktorá podniká na základe živnostenského oprávnenia, osoba, ktorá podniká na základe iného než živnostenského oprávnenia podľa osobitných predpisov, fyzická osoba, ktorá vykonáva poľnohospodársku výrobu a je zapísaná do evidencie podľa osobitného predpisu.

Právna teória rozlišuje osoby fyzické (ľudské bytosti); ktorých spôsobilosť mať práva a povinnosti (právna subjektivita) vzniká ich narodením a zaniká smrťou; a osoby právnické, ako umelé konštrukcie (napr. obchodné spoločnosti), ktorých spôsob založenia, vzniku, zrušenia a zániku upravuje zákon. Fyzické osoby - podnikateľov nemožno považovať za ďalšiu kategóriu v tomto systéme; právnym poriadkom uznaných; právnických osôb, keď hoci ide o osoby fyzické, ktoré sú zároveň podnikateľmi, čo sa týka ich subjektivity, vždy ide o jeden subjekt práva - fyzickú osobu, a preto začatím výkonu podnikania ani vydaním osvedčenia o živnostenskom oprávnení nevzniká nový subjekt, ktorý by bol odlišný od fyzickej osoby - živnostníka; a ktorému by; ako subjektu so samostatnou právnou subjektivitou; vznikali práva a povinnosti nezávisle od práv a povinností danej fyzickej osoby - nepodnikateľa. Živnostník je fyzická osoba, ktorej bolo vydané živnostenské oprávnenie na vykonávanie podnikateľskej činnosti.

Škoda predstavuje ujmu, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná peniazmi. Skutočná škoda predstavuje takú ujmu, ktorá znamená zmenšenie majetkového stavu poškodeného oproti stavu pred škodnou udalosťou a predstavuje majetkové hodnoty, ktoré je nutné vynaložiť na uvedenie veci do predošlého stavu.

Aktívne legitimovaným v danom hmotnoprávnom vzťahu je poškodený, teda subjekt (právnická alebo fyzická osoba), ktorý prevádzkou motorového vozidla utrpel škodu na svojom majetku - poškodením osobného motorového vozidla v jeho vlastníctve. V danom prípade považuje odvolací súd za rozhodujúce, že škoda mala vzniknúť na majetku fyzickej osoby tým, že došlo k poškodeniu osobného motorového vozidla vo vlastníctve tejto fyzickej osoby; ktorej majetok ako podnikateľa - živnostníka slúžiaci na výkon podnikateľskej činnosti je totožný s majetkom fyzickej osoby ako nepodnikateľa a zmenšením majetku slúžiaceho na výkon podnikateľskej činnosti zároveň dochádza k zmenšeniu jeho majetku ako nepodnikateľa.

Ak teda vznikne škoda na motorovom vozidle slúžiacom na výkon živnostenského podnikania osoby, ktorá je ako držiteľ v evidencii príslušného Krajského dopravného inšpektorátu Policajného zboru SR (a technickom preukaze vozidla) vedená ako fyzická osoba - podnikateľ, treba vychádzať z toho, že škoda tu vzniká priamo na majetku fyzickej osoby bez ohľadu na to, či vykonáva podnikanie.

Na základe uvedeného odvolací súd dospel k záveru, že prvostupňový súd, ktorý napadnutým rozsudkom návrh ako nedôvodný zamietol bez vecného posúdenia uplatneného nároku na náhradu škody, len z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitimácie navrhovateľa na uplatnenie nároku na náhradu škody vzniknutej na vozidle, ktoré používa na výkon podnikania, vychádzal pri svojom rozhodovaní z nesprávneho právneho posúdenia veci, v dôsledku čoho nedostatočne ustálil skutkový stav veci a rozhodol vecne nesprávne.

Rozhodnutie vo veci samej odvolacím súdom by však za tohto stavu veci v celom rozsahu nahrádzalo prvostupňové rozhodnutie, čím by bolo účastníkom odoprené právo namietať správnosť skutkových a právnych záverov na inštančne vyššom súde a tým aj možnosť preskúmania správnosti záverov odvolacieho súdu, ku ktorým by dospel právnym posúdením skutkových zistení z hľadiska tých rozhodujúcich skutočností, ktoré považoval za významné na rozdiel od prvostupňového súdu, ktorý sa nimi buď dostatočne náležite nezaoberal alebo opomenul vôbec zaoberať. Posúdenie podstaty veci v rámci dvojinštančného súdneho konania je však súčasťou práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces. Požiadavke dôsledného rešpektovania ústavného princípu dvojinštančnosti konania je možné učiť zadosť iba kasačným rozhodnutím.

S poukazom na uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil (§ 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.) a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 O.s.p.), v ktorom súd prvého stupňa posúdi vecnú opodstatnenosť navrhovateľom uplatňovaného nároku na náhradu škody, rešpektujúc vyslovený záväzný právny názor odvolacieho súdu v otázke aktívnej vecnej legitímácie navrhovateľa v prejednávanej veci.

V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.